

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

วัฒนธรรมการเล่นว่าวไทยและจีน : ภูมิหลังและพัฒนาการ
THE CULTURE OF FLYING KITES IN THAI AND CHINESE SOCIETIES :
BACKGROUND AND DEVELOPMENT

LIAO XUEMEI

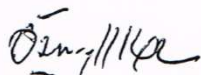
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
พ.ศ. 2557

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วัฒนธรรมการเล่นว่าวไทยและจีน : ภูมิหลังและพัฒนาการ
THE CULTURE OF FLYING KITES IN THAI AND CHINESE SOCIETIES :
BACKGROUND AND DEVELOPMENT

LIAO XUEMEI

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ตรวจสอบและอนุมัติให้
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)
เมื่อวันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2557

รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพร สุขเกษม
ประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย
กรรมการ

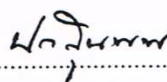
รองศาสตราจารย์ธิดา โมสิกรัตน์
กรรมการ

อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร
ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)

รองศาสตราจารย์อิสยา จันทรวิธานุชิต
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิกร สุนทรชัย
คณบดีคณะศิลปศาสตร์

วัฒนธรรมการเล่นว่าวไทยและจีน : ภูมิหลังและพัฒนาการ

LIAO XUEMEI 554153

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย, ศศ.ม.

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการการเล่นว่าวของไทยและจีน และเพื่อวิเคราะห์คุณค่าของวัฒนธรรมการเล่นว่าวไทยและจีน โดยศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมา ตำนาน บันทึกการบอกเล่า ความเชื่อ พิธีกรรม และรูปแบบการเล่นว่าวทั้งของไทยและจีน และนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า ประเทศไทยกับประเทศจีนมีประวัติการเล่นว่าวมายาวนาน ตามบันทึกเก่าแก่ของจีน เชื่อกันว่าประเทศจีนเป็นชาติแรกที่ประดิษฐ์ว่าว มีต้นกำเนิดในสมัยชุนชิว (770-256 ปีก่อนคริสต์ศักราช) นับถึงวันนี้ว่าวจีนมีความเป็นมายาวนานกว่า 2,000 ปี หลังจากนั้นมาก็ได้รับความนิยมอย่างสูง การเล่นว่าวจึงได้แพร่ขยายไปประเทศอื่น ๆ ตามเส้นทางการค้าขาย รวมทั้งประเทศไทยที่ตั้งอยู่ในทวีปเอเชีย

นอกจากนี้ สภาพภูมิศาสตร์ทางตอนใต้ของจีนยังมีภูมิอากาศที่คล้ายกับไทยคือ มีท้องฟ้าแจ่มใส มีสายลมพัดแรงเหมาะสมต่อการเล่นว่าวเป็นอย่างมาก ทำให้มีความนิยมเล่นว่าวด้วยวัตถุประสงค์หลายด้าน คือ เพื่อใช้ในการทำสงคราม การเสี่ยงทาย การแก้บน การสื่อสาร และการแข่งขันเพื่อความสนุกสนาน เป็นการออกกำลังกายในที่โล่งแจ้ง ที่มีอากาศแจ่มใส มีผลทำให้การผลิตว่าวเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ และยังเป็นการแข่งขันที่ทำให้คนในสังคมมีความสามัคคีกัน ปัจจุบันว่าวยังถูกนำมาใช้ในวงการธุรกิจการค้า โดยทำเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงความรวดเร็ว

คำสำคัญ: วัฒนธรรม การเล่นว่าวไทย การเล่นว่าวจีน ภูมิหลัง พัฒนาการ

THE CULTURE OF FLYING KITES IN THAI AND CHINESE SOCIETIES :
BACKGROUND AND DEVELOPMENT

LIAO XUEMEI 554153

MASTER OF ARTS (COMMUNICATIVE THAI AS A SECOND LANGUAGE)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SANGAROON KANOKPHONGCHAI, M.A.

ABSTRACT

This research had the purposes to study the history and evolution of kite playing in Thailand and China and analyze the value of Thai and China's kite flying culture by studying from documentation with regards to history, legend, oral history, belief, rites, and kite playing styles of Thailand and China and presented in descriptive analysis.

The research found that Thailand and China had long history of kite. According to the ancient record, it believed that China was the first country who created the kite since Spring and Autumn Period (770-256 BC). Until present, China has long history of kite over 2,000 years. After that, kite has been so popular that it has spread to other countries along the trade route including Thailand, located in Asia.

In additions, the geography of South China was similar to Thailand where the sky was clear and the wind blew which were appropriated to kite playing. This made flying kite very popular in many aspects such as being used as war strategy, fortune telling, paying a vow, communication and competition as the leisure outdoor activity. The kite competition also created the social unity in the community. Thus, producing kite became high earning career. At the present, flying kite is used in trading as the symbol of speed.

Keywords: Culture, fly kites in Thailand, fly kites in China, background, development

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลือจากคณาจารย์ของมหาวิทยาลัย คือ อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง และรองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้กรุณาให้ความรู้ คำปรึกษา และคำแนะนำการเขียนรายงานการวิจัย รวมทั้งเคียงเคียงและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.อภิรักษ์ณัฏฐ์ เกษมผลกุล รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย และรองศาสตราจารย์ธิดา โมสิกรัตน์ คณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพร สุขเกษม รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย และรองศาสตราจารย์ธิดา โมสิกรัตน์ คณะกรรมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จริยาวัฒน์ โลหะพูนตระกูล คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ที่ให้คำปรึกษา แนะนำและแก้ไขวิทยานิพนธ์ ตั้งแต่เริ่มต้นจนวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงมีกำลังใจและพากเพียรเรียนจนสำเร็จการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อและคุณแม่ที่สนับสนุนและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยในการเดินทางมาศึกษาเล่าเรียนในประเทศไทย ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ร่วมชั้นเรียนรุ่นสามของหลักสูตร ศศ.ม. การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจอย่างดีตลอดมา

LIAO XUEMEI